

Borgerforslag (FT-05486)

Statement vedr. Borgerforslag.

Ansvarlig forfatter
Stephan Gerding
sg@pyrotest.dk

Pyrotest stifter
David Sørensen
ds@pyrotest.dk

Forord

Kære politikere og læsere.

Vi fra Pyrotest mener, at det er vigtigt i forhold til diskussionen omkring fyrværkeri, at det skal være på et sagligt niveau.

Dette dokument skal tages som et konstruktivt modsvar til det borgerforslag, som har rundet 50.000 underskrifter og som vil forbyde den almindelige dansker at kunne købe og fyre konsumfyrværkeri af, hvis det bliver en realitet.

Det borgerforslag (FT-05486) har ikke hold i mange af deres påstande og "fakta", som de kommer med. Dette synes vi fra Pyrotest, skal pointeres, så den almindelige dansker og politikere ikke bliver fyldt med misinformation omkring dette borgerforslag og påstandene i dette. Vi vil i dette modsvar gennemgå borgerforslagets påstande/argumenter for et forbud og komme med saglige udtalelser i forhold til dem.

Vi vil gå igennem dem fra toppen til bunden.

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Nytteværdi & konsekvenser	3
Grafer	4
Graferne i dybden	5
Skadeligt for mennesker & dyr?	6
Børnearbejde & Fragt	7
Bryllup på Orø	8
Nytår på Nørrebro	9
Alkohol i sikkerhedsråd som Sverige?	10
Dyr & fyrværkeri	12
Grøn nation	14
Skovbrande i USA & Fyrværkeri	16
Trang til underholdning & Seest	17
Slotskirken & nødblus	18
Opsamling	19
Vores tanker	21
Afrunding	22

Nytteværdi & konsekvenser

Deres indledning lyder således:

“Fyrværkeri har ingen nytteværdi. Kun skadelige konsekvenser for miljø, klima, dyr og mennesker. Derfor bør fyrværkeri udelukkende håndteres af certificerede fyrværkerimestre og ikke til privat brug af og for amatører.”

Hvis vi tager første sætning “Fyrværkeri har ingen nytteværdi” så mener vi, at dette kan man se på med forskellige briller på. I det seneste år med Corona har det været nødvendigt med afstand og ikke for mange forsamlet, men der kommer en tid, hvor det vi igen kan være tætte og flere samlet et sted, og her mener vi, at fyrværkeri er med til at bringe befolkningen sammen. Folk møder hinanden, får sagt godt nytår og ikke mindst nyder samværet med hinanden, mens man ser fyrværkeriet male himlen i alverdens farver.

Der er ingen tvivl om, at folk har forskellige syn på, hvilken værdi fyrværkeri har for dem. Mange ser fyrværkeri som hyggeligt samvær, hvor man står sammen og nyder øjeblikket sammen med dem, de holder af, mens andre ikke kan lide det eller ikke kan se meningen i det. Der skal være plads til alle, men det skal ikke være minoritet, som ødelægger det for alle andre.

Det er vores oplevelse, at fyrværkeri skaber fællesskab om det er på landet, inde i byen eller på havnen.

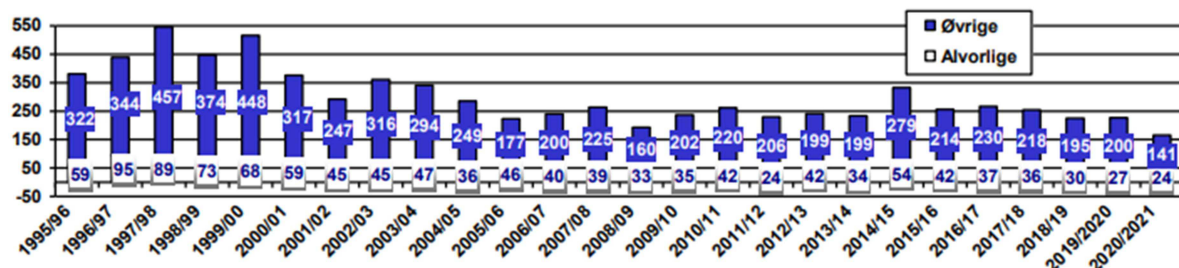
En anden sætning lyder således “Kun skadelige konsekvenser for miljø, klima, dyr og mennesker.”

Vi fra Pyrotest har søgt efter viden og undersøgelser for at se på skadelige konsekvenser for miljø, klima, dyr og mennesker.

Hvis vi starter med mennesker, kan vi se, at der forekommer skader på grund af fyrværkeri. Vi fra Pyrotest ved godt, at der altid vil være en vis risiko for skader ved benyttelse af fyrværkeri og ved følgende grafer, vil vi vise antal personskader fra 1995/96, 2019/20 og 2020/21.

Grafer

Oversigt over Fyrværkeri relateret skader fra 1995/96 til nu:

2019/20:

Opdeling efter sygehusregion:

Fyrværkerigruppe	Antal skader efter sygehusregion					Total
	Hoved staden	Sjælland	Syd Danmark	Midt Jylland	Nord Jylland	
Småt (stjerneaster, bordbomber m./u.lunte, knaldperler, hundeprop)	5	1	11	4	0	21
Heksehyl	2	0	3	0	4	9
Jordsol, sol, fontæne	3	3	3	2	1	12
Romerlys, bomber	8	4	1	1	0	14
Batteri	7	6	11	13	8	45
Raket	29	15	17	13	12	86
Ulovligt	9	3	3	2	4	21
Andet	2	0	0	0	0	2
Uoplyst	5	0	2	7	1	15
Total	70	32	51	42	30	225

2020/21:

Opdeling efter sygehusregion:

Fyrværkeritype	Region					Total
	Region-H	Reg-SJ.	Reg-Syd	Reg-Midt	Reg-Nord	
Indendørs	1	1	0	1	2	5
småt udendørs	1	0	3	1	0	5
heksehyl mfl	1	2	1	5	0	9
Bomberør, romerlys	1	4	5	6	1	17
Batteri, sammensat batteri	10	9	7	3	3	32
Raket (alle størrelser)	15	14	22	16	9	76
Kanonslag og strygere	0	1	0	2	1	4
Luftbomber mm	1	2	0	2	0	5
Andet	4	0	0	2	0	6
Uoplyst	1	4	1	0	0	6
Total	35	37	39	38	16	165

1

¹ KILDE: Odense Universitet Hospital: ([OUH - Skadesstatistik](https://ouh-skadesstatistik.dk))

Graferne i dybden

Vi kan ud fra disse grafer konkludere, at der siden nytåret 2014/15 har været et fald i nytårsskader. I nytåret 2020/21 er der angivet 165 skader ud af ca. 5,8 millioner danskere.

Vi kan også se, at skader relateret med raketter er den gruppe med flest skader. Men dette mener vi selv skyldes flere grunde: fejl på raketterne, nedfaldne styrepinde og fejlbrug af dem.

Meget går også galt i forbindelse med antænding af fyrværkeriet og vi fra Pyrotest så gerne, at man som privat kunne tage et lille kursus i at bruge simple affyringssystemer til at fx antænde fyrværkeri som batterier og andet. Vi mener, at dette ville kunne bringe antallet af skader ned. I USA er det i nogle stater lovligt for den almindelige amerikaner at købe affyringssystemer, som er lavet til, at den almindelige amerikaner kan bruge.

Direktøren for Aalborg fyrværkerifabrik sagde dette til DR i en artikel den 30. december 2020.²

“Raketten er ikke nødvendigvis farlig i sig selv, Det er måden, man bruger raketten på, der er farlig.”

Enten kan man oplyse forbrugerne bedre, så de bruger raketterne rigtigt og ikke får skader, eller også må man som branche erkende, at vi har et produkt, som forbrugerne ikke kan finde ud af at bruge rigtigt.

² <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/han-er-direktoer-en-fyrvaerkerifabrik-men-vil-have-salget-af-raketter>

Skadeligt for mennesker & dyr?

I forhold til, at det er skadeligt for mennesker grundet udledning og andet, må vi også nævne, at der er andre ting, som ligeledes er skadeligt for mennesker grundet udledning. For eksempel er brændeovne skyld i mange danskeres for tidlige død. Samtidig står brændeovne for cirka 65 % af den samlede danske udledning af skadelige partikler. Ifølge en artikel fra tv2, hvor de tager tal fra en rapport, så siger denne rapport at der dør cirka 550 danskere en for tidlig død grundet røgen fra brændeovne.³

Samtidig siger de seneste tal, vi har fundet frem til, at fyrværkeri kun udleder 0,05-0,15 % af den samlede danske udledning af skadelige partikler, også inkluderet i forbindelse med eksport/import.

I forhold til Co2 så udleder fyrværkeri cirka 0,0004 %, hvilket er rigtig lavt og giver ikke grundlag for, at dette skulle være en gældende grund i forbindelse med at lave et forbud mod det.

Udledningen er meget minimal og fremgår derfor ikke i de totale opgørelser omkring luftforurening og Co2 udledning for Danmark anno 2009.⁴

I forhold til fyrværkeri og dyr, så affyres fyrværkeri typisk i byerne og ganske sjældent nær der de danske skove, hvor mange dyr bor. Vilde dyr bliver derfor ikke tilstrækkeligt berørt af fyrværkeriet. Kæledyr derimod kan blive berørt af fyrværkeriet. Vi i Pyrotest har lavet et indlæg om fyrværkeri og kæledyr, hvor vi giver tips til, hvordan man som ejer kan hjælpe sit kæledyr bedst igennem nytårsaften.⁵

³ <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-07-24-550-danskere-doer-for-tidligt-derfor-er-roegen-fra-braendeovne-saa-farlig>

⁴ <https://www.ft.dk/samling/20091/almdel/mpu/spm/182/svar/673114/776239.pdf>

⁵ <https://pyrotest.dk/kaeledyr/>

Børnearbejde & Fragt

"Fyrværkeri fremstilles i Kina og børnearbejdere er ofte inddraget i produktionen. En produktion vil altid have en Co2-udledning!"

Der er ingen børnearbejde i forbindelse med produktion af fyrværkeri eller fremstillingen af effekter til fyrværkeriet. Vi har undersøgt, hvor denne påstand stammer fra og dette er ukorrekt!

Der er skrevet flere artikler, hvor der tages et udsagn fra en talsperson i Kina, men der er ingen børnearbejdere i fremstillingen af fyrværkeri, i hvert fald ikke fabrikker der bruges af de danske importører. Der føres kontrol af de danske importører i forhold til de fabrikker de bruger eller ejer.

Det kan diskuteres, hvor meget indflydelse produktionen af fyrværkeri har på klima/miljø. For produktion af rør til batterier og meget andet foregår med limet pap, hvor det bliver kørt om et jernrør, der giver de forskellige størrelser på batteri rørene fx 20mm og 30mm. Hertil bliver der gjort brug af maskiner, som kan være automatiske eller som fungerer som en ler drejer, hvor man skal træde på en pedal for at dreje røret rundt. Når det så er skåret til, så bliver det lagt ud i det åbne og så tørre det i solen. Der er selvfølgelig lidt i forhold til de kemikalier der bruges, men ellers bliver der ikke brugt særlig mange maskiner til produktion.

"Herefter fragtes fyrværkeriet til alle verdensdele af og med forurenende transportmidler."

Containerne bliver transporteret via lastbiler, indtil de kommer ombord på et containerskib, hvor 70-90 % består af andre containere, der intet har med fyrværkeri at gøre. Containere som indeholder diverse produkter vi bruger året rundt, som forurener mere på 6 dage end produktionen af fyrværkeri gør.

Fyrværkeriet bliver typisk fragtet omkring september/november til de containerskibe, som skal fragte det til Danmark, hvor det bliver fragtet til diverse lagerområder, som er godkendt til opbevaring af fyrværkeri.

Modsat fragt af produkter til supermarkeder og andre butikker, bliver fyrværkeri, så vidt vi ved, kun fragtet rundt ret begrænset.

Bryllup på Orø

“Fyrværkeri bruges i de fleste lande nytårsaften, men en anden tendens er i Danmark ved at brede sig: dét bruges også ved fejringer af bryllupper.”

“I sommeren 2020 var adskillige beboere på Orø bekymret for, hvilke konsekvenser et lokalt bryllup kunne afstedkomme med fyrværkeri i nærheden af stråtækte huse og tørre marker.”

Det at fyrværkeri bliver brugt ved bryllupper eller andre arrangementer, er ikke noget nyt, tværtimod gøres der ofte brug af fyrværkeri til netop dette. Men alle disse fyrværkerishows bliver gjort af professionelle fyrværkere. Dette er en del af deres job som Fyrværker at udbyde fyrværkerishows, og de har styr på alt i forhold til at sørge for at lave shows rundt om i landet. De gennemgår en uddannelse for at få et certifikat på, at de er fyrværkere og her lærer de om at risikovurdere, sikkerhedsafstand til fx stråtækte huse, tage højde for vejr, omgivelser og dyrehold.

I forhold til sagen med Orø, så var alt på sin plads. Tilladelsen var givet af den pågældende beredskabschef, da fyrværkerishowet ikke kunne finde sted uden. Vi kan dog ikke forstå, hvorfor der i forslaget omkring fyrværkeri til privatpersoner bliver inddraget dette, da det INTET har med konsumfyrværkeri at gøre. Der skal igen huskes på, at der skal laves en adskillelse af, hvad man taler om. Vi mener fra Pyrotest, at dette skulle have været undladt at tage med, da det er totalt irrelevant i forhold til deres borgerforslag.

Nytår på Nørrebro

“Nytårsaften 2019 blev 'fejret' på Nørrebro i København ved, at flere forbipasserende fik kastet fyrværkeri efter sig og var følgelig i livsfare.”

I forhold til dette vil vi gerne pointere, at dette baserer sig på disse personers opførelse, samt at de ikke kunnet finde ud af at bruge fyrværkeriet korrekt. Det har intet med sikkerheden af fyrværkeriet af gøre, men derimod om, hvordan det håndteres. Skulle man tage det helt lavpraktisk, kunne det sammenlignes med, at forbyde biler, fordi nogle ikke kan finde ud af at køre efter loven. Vi ønsker med dette afsnit at pointere, at der altid vil være nogle, som ikke ønsker at følge reglerne, men derfor burde fyrværkeri ikke forbydes, fordi et mindretal ikke følger reglerne.

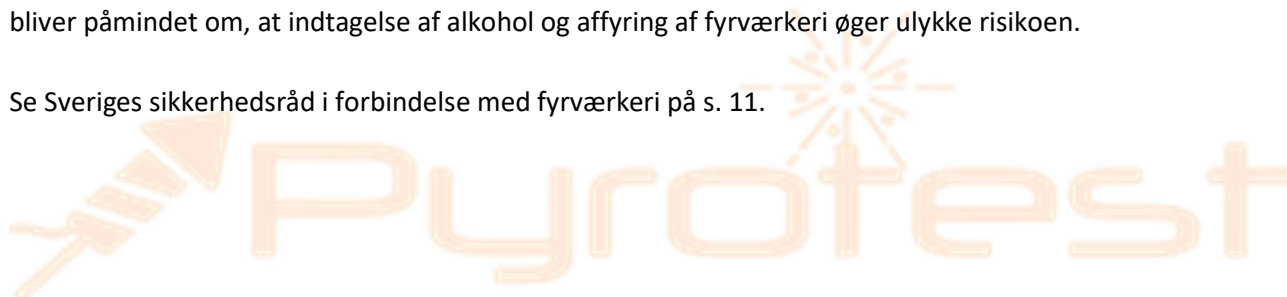
Alkohol i sikkerhedsråd som Sverige?

“Fyrværkeri (ofte antændt af berusede personer) er årsag til mange hånd- og øjenskader. Utallige dyr lider i dagene før og efter, da det ikke kun er nytårsaften der fyres af.”

Vi har erfaret, at det i Sverige bliver reklameret med, at det man ikke skal fyre af, hvis man er beruset. Denne ide synes vi, lyder som en god ide. Dog er det vores oplevelse, at langt flere mennesker ikke fyrer af, hvis de er beruset. Vi mener, at dette nok skyldes, hvordan folk opfatter fyrværkeri og deres viden omkring dette.

De svenske myndigheder har som et punkt, at alkohol og fyrværkeri ikke går hånd i hånd. Dette kunne også være en ting at have med i de danske sikkerhedsråd eller også burde der laves en mere omfattende kampagne i form af tv-reklamer i den tilladte afskydningsperiode. Herved ser folk sikkerhedsrådene og bliver påmindet om, at indtagelse af alkohol og affyring af fyrværkeri øger ulykke risikoen.

Se Sveriges sikkerhedsråd i forbindelse med fyrværkeri på s. 11.

Sveriges version af sikkerhedsråd i forhold til fyrværkeri:

In order to purchase and handle outdoor firework items you must be at least 18 years old.

- # 1** Ensure the firework item is not damaged. Always return damaged firework items to the place where you purchased them.
- # 2** Prepare your fireworks display well in advance.
- # 3** Do not drink alcohol. Fireworks and drinking do not mix.
- # 4** Set up the firework items as specified in the instructions.
- # 5** Never hold a lit firework item in your hand, unless the instructions allow it.
- # 6** Never lean over a lit firework item.
- # 7** Maintain a proper safety distance from the firework items, as specified in the instructions, and ensure that your spectators do likewise.
- # 8** Wait before walking up to a firework item that is not working. Never attempt to re-light a firework item unless the instructions so allow.
- # 9** Be alert to possible danger. Firework items can cause fires or other damage.
- # 10** Be considerate. Bear in mind that fireworks can frighten both people and animals.

Thank-you for taking the time to read these tips.

Read more about fireworks (in Swedish) at dinsakerhet.se.

Publ. No. MSB 1295 - December 2018

Dyr & fyrværkeri

I dette afsnit kommer vi ind på emnet om dyr som lider grundet fyrværkeri.

Vi kan ikke benægte, at nogle dyr kan være bange for fyrværkeri. Vi vil dog gerne se et belæg for, at dyr direkte lider i forbindelse med fyrværkeri, som lovforslaget lyder på.

Det er på nuværende tidspunkt ikke belæg for, at dyrene er født til at være bange for fyrværkeri eller at de er det pr. automatik.

I en artikel fra 2017 har Tv2 Lorry interviewet 3 eksperter, som arbejder med forskellige dyr.⁶ Fælles svar fra dem alle var, at fyrværkeri ikke har en væsentlig effekt på dyrene. Et citat fra artiklen lyder således: *“Vi menneskeficerer nok lidt vores hunde. Og hvis ejerne bliver nervøse for, hvordan hunden reagerer, så giver det anledning til en masse frygt hos dyret”*

Eksperten fortæller også, at nogle hunde har godt af at komme lidt væk fra ejerne og siger yderligere, at ejerne selv kan skabe en stemning af frygt, som hunden kan fornemme og derfor bliver bange.

I selvsamme artikel siger pressechef for Frederiksberg zoologiske have, Jacob Munkholm Hoeck, at de ikke oplever stressede dyr. Tv2 Lorry tilbragte også en nytårsnat sammen med en dyrepasser, hvor han forklarede, at dyrene ikke forbinder fyrværkeri med noget farligt.

Til sidst interviewede de en naturvejleder ude fra Dyrehaven i Klampenborg, som fortalte, at fyrværkeriet ikke skulle forbydes for dyrenes skyld. Hun påpegede, at det muligvis påvirkede dyrene, men at det gjorde al den menneskelige aktivitet også. Hun fortalte desuden, at hvis dyrene bliver stresset, så er det en kortvarig stress. Hun gjorde samtidig opmærksom på, at hun ikke kendte til nogle undersøgelser, som fastslår, at dyr lider nytårsnat.

⁶ <https://www.tv2lorry.dk/region-hovedstaden/eksperter-om-nytarskrudt-dyrene-klarer-sig-fint>

Vi her fra Pyrotest har heller ikke kunne finde undersøgelser, der påpeger dette. Vi kan derimod konkludere ud fra disse 3 eksperter udsagt om dyr, at der ikke er noget grundlag for, at forbyde fyrværkeri på baggrund af dyr og deres lidelser i forbindelse med nytårsaften.

Dog kan vi ikke benægte, at visse kæledyr eller vilde dyr kan blive bange for de høje lyde i forbindelse med nytårsaften, men det er ikke noget dyrene får varige mén af. Menneskers frygt for en specifik ting eller andet kan meget nemt også blive kæledyrets frygt, Så hvis fx en hundeejer er bange for fyrværkeri, så kan denne følelse blive lagt over på ejerens hund. Netop som det bliver påpeget i interviewet i Tv2 Lorry.

Vi i Pyrotest tror simpelthen, at det i størstedelen af sagerne er ejernes frygt for fyrværkeri, som er blevet pålagt dyrene.

Grøn nation

”Regeringen har som målsætning at Danmark bliver en grøn nation og et foregangsland. Så skulle vi måske forbyde dette Co2-svineri?”

Som allerede påpeget på side 7, at sviner fyrværkeri ikke meget i forhold til Co2, som brændeovne gør. Det kan desuden nævnes, at brændeovne er skyld i over 550 for tidlige dødsfald.⁷

I Tyskland, som er væsentligt større end Danmark, bestilte den tyske pendul til fyrværkeribrancheforeningen en undersøgelse, der skulle konkludere, hvor meget fyrværkeri forurenede i forhold til partikler. De kom frem til, at af Tysklands samlede udledning af partikel og partikelstøv, så lå det på omkring 0.7 % af den samlede udledning for Tyskland.⁸ I denne undersøgelse kan de altså konstateres, at fyrværkeri ikke sviner meget CO2-mæssigt.

DCE eller Dansk center for miljø og energi har målestationer rundt om i landet, men vi tager udgangspunkt i deres eget eksempel med deres målestation på H.C. Andersen boulevard.

Her sammenligner de målingerne fra det døgn med forurening fra biltrafikken på en almindelig dag og med nytårsaften/nytårsnat. Her kan de se at den 31. dec. og den 1. jan. så er partikelforureningen dobbelt så høj, som på en normal dag med normal trafik.

Døgnmiddel Koncentrationen har en grænseværdi af PM10 på 50 µg/m3 og denne er der ingen problemer med at holde sig under, da denne skal være overskredet mere end 35 gange på et år for at der er tale om en overskridelse.

Men grænseværdien bliver typisk overskredet mellem 15-25 gange om året, hvor 31. dec. og 1. jan. er den ene⁹. Her er det værd at notere at der bliver grænsen overgået omkring 14-24 gange, hvor fyrværkeri ikke kan kobles på at grænseværdien bliver overskredet.

⁷ <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-07-24-550-danskere-doer-for-tidligt-derfor-er-roegen-fra-braendeovne-saa-farlig>

⁸ <https://www.rnd.de/wissen/feuerwerkskorper-produzieren-weniger-feinstaub-als-gedacht-C7FHGXIDFJBRS3YVWSXIJF2ZIU.html?outputType=amp>

⁹ <https://dce.au.dk/aktuelt/nyheder/nyhed/artikel/dobbelt-saa-meget-luftforurening-i-nyttaaret/>

For nyligt bragte DR en artikel, hvor de tog udgangspunkt i en undersøgelse fra Harvard University, hvor de fandt frem til, at omkring 8,7 millioner mennesker dør som følge af luftforurening fra olie, gas og kul. Det er de fine partikler, PM2,5, der kommer fra afbrænding af fossile brændstoffer på de mange kraftværker, men også fra biler og brændeovne.¹⁰

Hvis der endelig skulle sættes en stopper for Co2 svineri, så burde man i stedet kigge på et forbud mod brændeovne, da vi tidligere har kunnet vise, ud fra de seneste tal vi har kunnet finde, at fyrværkeri udleder 0,0004 % af den samlede danske Co2 udledning.

“Den første uge i året sejler gaderne i affaldet fra afbrændt fyrværkeri og kommunerne må have dyre (skatteyderbetalte) gadefejere på overarbejde.”

Dette er også et problem, vi her fra Pyrotest ser, men igen så kan skylden ikke gives på fyrværkeriet. Det lægger igen hos de mennesker, som ikke selv tager ansvar og rydder op efter dem selv. De fleste folk inde i byerne ved, at gaderne bliver rengjort af gadefejere og derfor mere tilbøjelig til at fralægge sig ansvaret ved at rydde op efter dem selv.

En ide kunne være at forbyde affyring af fyrværkeri på bytorve og pladser.

¹⁰ <https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/beskidt-luft-fra-olie-gas-og-kul-draeber-87-millioner-mennesker-om-aaret>

Skovbrande i USA & Fyrværkeri

"I disse måneder er flere amerikanske stater ramt af voldsomme skovbrande. Det er grotesk, at det tillades at 'lege' med fyrværkeri efterfølgende, uanset hvilket land vi bor i og hvordan brande er/bliver antændt."

Hertil er vi uforstående over, hvordan amerikanske skovbrande kan kobles sammen med dansk fyrværkeri. Det er rigtig nok, at amerikansk fyrværkeri har været skyld i en af de slemme skovbrande i USA, men samtidig var det også personerne bag, der ikke havde tænkt sig om. Hovedårsagen til de mange skovbrande i USA findes i, at utrolig meget af skovene i USA er meget tørre, fordi at klimaet er blevet varmere grundet klimaforandringer.¹¹ Det er udledning fra de mange fabrikker, der producerer hverdagsting, elektronik, biler, skibe, fly og meget andet, der ligger til skyld for dette.¹²

"Desuden er det nærmest en hån overfor de mennesker, der lider mest under klimaforandringer: Alt imens mennesker sulter, tørster, flygter (fra brande?), oversvømmes, lider og dør, er der i mange lande tradition for at fejre et nyt år med ønsket om en bedre fremtid (for en selv og de nærmeste)."

"Helt upåvirkede af verdens lidelser affyrer vi raketter, skåler i champagne (eller en billig øl), ikklæder os papnæser, hatte og pynter med serpentiner."

Vi er ret uforstående overfor dette, da det lyder som om, at det er selve nytårsfesten de gerne vil forbyde. Men vi tænker, at selv disse mennesker fejrer nytåret på sin måde. Alle mennesker fejrer nytåret på hver deres måder. Nogle holder en stille og rolig nytårsaften, andre tager det som en almindelig dag og andre fester og fejrer at man går et nyt år i møde. Vi kan godt se koblingen mellem nytårsfesten og fyrværkeri, men i forhold til dette er det to vidt forskellige ting. Dette borgerforslag skulle holde sig til, hvad det egentlig gerne vil koncentrere sig på, end at komme med forskellige andre emner.

¹¹ <https://videnskab.dk/naturvidenskab/flere-kaempe-skovbrande-og-vejrekstremer-er-ikke-tilfaeldige-de-skyldes>

¹² https://ec.europa.eu/clima/change/causes_da

Trang til underholdning & Seest

"Menneskets' trang til underholdning og selviscenesættelse er grænseløs."

Vi forstår heller ikke helt, hvad lige præcis dette har med fyrværkeri at gøre. Men ja, mennesker elsker at blive underholdt eller at underholde andre. Fyrværkeri er en genstand, som kan bruges til at underholde med, såfremt, at dette bruges korrekt og forsvarligt. Ja det er et farligt "underholdningsmiddel", hvis vil se det det ses på som et stykke legetøj. Mange danskere er dog klar over, hvordan dette stykke underholdningsgenstand skal bruges.

"I 2007 sprang en fyrværkerifabrik i Seest i luften."

Her er årstallet for dette forkert. Seest ulykken skete den 3. november 2004. Ulykken skyldtes, at en medarbejder tabte en kasse med raketter, som gik af på grund af en skabt friktion ved faldt. Dengang blev fyrværkeri blot opbevaret i lagerhaller tæt på bebyggelse, men nu til dags er alt lager rykket ud til bunkere af armeret beton for at gøre opbevaringen af fyrværkeri mere sikkert.¹³

En katastrofe som den i Seest vil godt kunne gentage sig, men vi vurder, at hvis dette skulle ske, så ville det være begrænset til den armeret bunker og det ellers øde område det er beliggende. Det vil altså være langt væk fra små og store byer.

¹³ <https://www.sik.dk/privat/fyrvaerkeri/nyheder/ekspertgrupperapport-efter-seest>

Slotskirken & nødblus

“Slotskirken ved Christiansborg har haft en brand i 1992 grundet vildfarende fyrværkeri under et pinsekarneval. Skal sådanne hændelser gentage sig?”

Vi søgte lidt på dette emne og fandt frem til en video fra DR1 i 1992, hvor sagen lyder, at ulykken skete på grund af 2 nødraketter, som i dag kaldes nødblus og som ikke den type fyrværkeri der tales om med dette borgerforslag.¹⁴

Der er regler for affyring af fyrværkeri og her er der også beskrevet, hvor langt man skal være fra forskellige slags bygninger og andet. Du skal fx være mindst 10 meter væk fra en åbning i bygninger. Dette vil sige alt der kan klassificeres som en åbning, som fx et vindue eller dør.¹⁵

Reglen er lavet for, at raketter ikke kan flyve igennem døre/vinduer/åbninger og gøre mere skade.

Men i sidste ende så afhænger det af personen, som fyre raketten af, om dette gøres korrekt.

¹⁴ <https://www.dr.dk/bonanza/serie/357/begivenheder-klip/54616/brand-i-christiansborgs-slotskirke>

¹⁵ <https://www.borger.dk/kultur-og-fritid/Fyrvaerkeri>

Opsamling

Vi frygter, at hvis der laves et forbud for den almindelig dansker, så vil der være en del, som vil ty til udlandet og købes deres krudt og herefter fragte det hjem enten selv eller via en fragtmænd, som ikke ved, hvad han fragter. Dette bringer menneskeliv i fare både for de uheldige fragtmænd og mennesker omkring dem, men også for de personer, som køber det ulovlige fyrværkeri og vil fyre det af. Der vil nemlig ikke være en kontrol med dette fyrværkeri, som importeres hjem til Danmark eller produceres af danske importører.

Vi kan altså risikere, at vi ser langt flere alvorlige skader relateret til ulovligt fyrværkeri, hvis det bliver forbudt at sælge konsumfyrværkeri til private i den periode, som er lovligt.

Det er fx allerede forbudt at købe, sælge og fyre kanonslag af, men år efter år har vi stadig store problemer med netop kanonslag. Vi kunne høre i starten af december måned 2020, hvordan Syddjyllands politi beslaglagde kanonslag og anholdte dem, som enten affyrede dem, solgte dem, opbevarede dem eller lavede dem selv.

Fyrværkeriet ville heller ikke blive udsat for kontrol i form af om det lever op til REACH's (EU's grundlæggende kemikalielovgivning) Denne lovgivning er lavet for at vi mennesker, samt miljø, skal blive sikret med et højt beskyttelsesniveau mod sundhedsfarlige kemikalier. REACH går ud på at virksomheder får grundlæggende viden omkring farligheden, både miljø- og sundhedsfarlige egenskaber.¹⁶

Samtidig ville der heller ikke bliver udført kontrol med de forskellige produkter i forhold til sikker konstruktion og hvor meget lydforurening, som der ville blive fragtet ind ved et forbud.

¹⁶ <https://mst.dk/kemi/kemikalier/regulering-og-regler/faktaark-om-kemikaliereglerne/reach/>

Skadelige metaller

Der er også chance for, at det ulovlige krudt vil indeholde langt mere eller skadelige tungmetaller, som fx er forbudt i dansk fyrværkeri. Fra marts 2001 blev det forbudt at fyrværkeri indeholdt Bly og andre tungmetaller og fx HCB er også blevet forbudt i fyrværkeri og er formindsket i dansk fyrværkeri.¹⁷

Kanonslag & forbud

Tilbage til kanonslag. Det er allerede ulovligt at købe, være i besiddelse af og bruge kanonslag, men til dags dato så ser vi stadig, at der er problemer med, at disse er i omløb og bliver brugt. Så vores kontra spørgsmål i forhold til et forslag omkring et forbud mod salg af konsumfyrværkeri til den almindelige dansker er:

Hvis et forbud mod kanonslag ingen effekt har haft, hvordan skulle et forbud mod fyrværkeri så kunne virke?

Hvis man ser på, hvad der skete i Holland sidste år, hvor de havde et midlertidig forbud mod at fyre fyrværkeri af i, så blev der fyret af som normalt. I Los Angeles havde også lavet et forbud mod at fyre af den 4. juli, men her blev der også fyret af i ret stor stil. Dette er sket flere steder hvor der har været et forbud for konsumfyrværkeri.¹⁸

¹⁷ <https://ing.dk/artikel/slut-med-bly-i-fyrvaerkeri-35262?fbclid=IwAR27iTMIGXfTRAZLnPEvBHvKOc-sGn1atDNyrWdl1ozepndHeV3IN0ISnAw> og <https://mst.dk/kemi/tilsyn-og-haandhaevelse/tilsynskampagner/kampagner-2017/kontrol-af-hcb-i-fyrvaerkeri/>

¹⁸ <https://www.tellerreport.com/news/2020-12-31-%0A---despite-the-ban--the-netherlands-sets-off-plenty-of-fireworks%0A--BJbJAHJh6v.html> og <https://deadline.com/2020/07/los-angeles-county-residents-ignore-no-fireworks-order-celebrate-with-massive-display-1202977708/>

Vores tanker

For at samle lidt op på det hele, så kan vi fra Pyrotest ikke se et grundlag for at forbyde fyrværkeriet for den almindelige dansker. Vi synes, at det er bedst at bevare den kontrol både sikkerhedsstyrelsen, importørerne og regeringen har i forhold dansk konsumfyrværkeri, frem for at lave et forbud og miste kontrollen.

Der skal derimod undervises mere og så skal der ske mere omkring oplysning omkring brug af fyrværkeri samt flere oplysninger på selve produktet i forhold til konkret brug.

I 90'erne fulgte der følgende stykke papir med produkterne.

Den skal selvfølgelig opdateres ud fra nye guidelines.

Dette burde også være noget, som skulle diskuteres med fx importørerne og fyrværkeribrancheforeningen, da de er eksperter i forhold til fyrværkeri.

Måske skal der endda åbnes op for, at der kan sælges simple affyringssystemer til den almindelige dansker for at nedbringe risikoen for en skade relateret til fyrværkeri. Mange skader sker ved at produktet har en fejl, hvor det måske går af for hurtigt, eksplodere eller at der sker noget andet, som kan give skader. Vi vil dog ikke synes, at den almindelige dansker skal have adgang til udstyr som fyrværkerne har adgang til, men måske skal det være affyringssystemer med 1-4 cues.

Afrunding

Tusinde tak fordi du tog dig tid til at læse vores statement igennem vedr. emnet om fyrværkeri i Danmark.

Vi sætter stor pris på dette og håber du kan bruge det til noget konstruktivt.

Vil du læse mere om os og hvad vi laver, er du velkommen til at besøge os på <https://pyrotest.dk>

X *ds*

David Sørensen
Stifter

X *Stephan Gerding*

Stephan Gerding
Forfatter af dokumentet

X *OTH*

Oliver Hansen
Medstifter & Medunderskriver

X *Per Heymann*

Per Heymann
Medunderskriver